

UDELEŽILA SEM SE POLETNE ŠOLE

Julijana Kristan

Z nekakšnim navdušenim pričakovanjem sem se odpravila na pot proti Bohinjski Bistrici, kjer naj bi se udeležila poletne šole na temo samopomoči. Vesela sem bila, da so me spremljali Miha in Jernej, moja sinova, ter Jernejevo dekle Eva. Že zato, ker so lahko bili prisotni moji bližnji, se mi je zdelo, da se bomo imeli lepo. Miha je že načrtoval, katere zgodovinske znamenitosti si bo lahko ogledal, in si naredil seznam po Atlasu Slovenije in knjigi Gradovi na Slovenskem.

Pot do Nomnja je bila kar prijetna in že polna doživetij. Ko pa smo prispeli do tabora, smo se malo čudno počutili, ker nismo nikogar poznali. Vesela sem bila, ko nas je prišel pozdravit dr. Miran Možina, in že je bilo lažje. Sam tabor mi ni bil posebno všeč, ker je bil preveč razpotegnjen, in že na prvi pogled mi ni deloval kot zaključena celota. Predstavljala sem si, da bodo šotori v krogu, v "enakopravnem" položaju, seveda pa je bilo to pri tako velikem številu udeležencev nemogoče. Miha si je izbral šotor barve teritorialcev, ki pa sploh ni bil na dobrem mestu. Takoj sem pomislila, da nam ga bo zalilo, če bo dež, saj je bil prav pod potjo.

Pričeli so se zbirati kolegi in vedno več znanih obrazov se je pojavljalo, meni pa je razpoloženje rastle, še zlasti, ko sem videla, da se je Miha takoj vživel v dogajanje, si našel družbo in se že igral. Tudi Jernej in Eva sta našla svoje mesto, čeprav ves čas nista imela prave družbe in se nista veliko vključevala v življenje tabora.

Kmalu po prihodu se je pričelo resno delo, in že prvi večer smo na predavanju dr. Mirana Možine in prof. Bernarda Stritiha slišali veliko zanimivega o začetkih delovanja tabora in smislu druženja v takšne skupine, o samopomoči in avtopoezi. Pod veliko šotorsko ponjavo smo nato povečerjali in takoj nato se je vžil dež, naliv, kakršnega na prostem še nisem doživela. Skupaj smo se stisnili v sredino, vendar se nismo mogli izogniti mokroti. Miha je želel ohraniti suh šotor in kljub temu, da sem vpila, naj se

vrne, ga je tekel zapret. Seveda ni mogel storiti ničesar, vrnil pa se je popolnoma premočen. Ko je naliv prenehal, sem pomislila, kaj bodo mamice z majhnimi otroki, in v tem trenutku sem prvič začutila, da je v taboru premalo povezanosti, da je nemogoče, da bi v tako veliki skupini drug drugemu pomagali - da bi se učili samopomoči. Tudi mene ni nihče vprašal, ali je naš šotor suh, ali bomo lahko spali v njem ali kaj podobnega. Na srečo še nisem vsega razpakirala iz avtomobila in smo se lahko preoblekli, pa tudi Jernej je že postavil svoj šotor, ki ga ni premočilo. Vsi štirje smo potem spali v njegovem šotoru, čeprav sem že pomislila, da bi mi bilo najbolje oditi na Bled v hotel. Odločila sem se, da bomo potrpeli, vendar mi je bilo že sredi noči žal, saj sem dobila hudo drisko in sem morala neprestano vstajati. Da ne bi budila ostalih, sem šla spat v avto, kjer me je vso noč tresel mráz. Zdelo se mi je, da se je vse zgrmadiło nad nas, saj je že prejšnji dan Mihca pičila osa in me je zaradi njegove alergije tudi to skrbelo. Sklenila sem, da bom takoj zjutraj odšla domov.

Ko sem se zjutraj zbudila, sem zagledala vse polno kolegov, članov društva terapevtov, in zelo sem se jih razveselila. Potožila sem jim in takoj so mi priskočili na pomoč. Ob vtisih, ki so se vrstili drug za drugim, so moje osebne težave kmalu izzvenele in že sem se glede odhoda domov premislila, čeprav je bila pri Mihi reakcija na osji pik čedalje hujša. Vendar sem si mislila, da najbrž ne bom ostala osamljena na taboru, katerega smisel je druženje v samopomoči. Nekateri mojih težav niso niti opazili, drugi so bili pozorni, pomagati pa niso mogli ali niso znali. Kot sem že napisala, so mi največ pomagali kolegi, ki so že izkušeni "taborniki" ter imajo smisel in čut za samopomoč. V Balintovi skupini sem izrazila te svoje občutke, potem pa je dr. Norell vprašal, kako smo doživeli dosedanje bivanje na taboru. Ugotovil je, da sem potrebna pomoči, toda ostalo je pri verbalni ugotovitvi. Naslednja noč je bila lažja kot prva. Spoznala sem nove kolege, nekaj stvari me je kar navdušilo (Šotorovci) in že smo si izmenjali nekaj naslovov.

Ko sem se zjutraj zbudila, sem najprej pogledala Mihčevo oko, ki je bilo zaradi pika kljub vsej terapiji čisto otečeno - torej še huje kot prejšnji dan. Zbala sem se zanj in se odločila, da ga peljem k zdravniku. Odločila sem se, da se odrečem enemu dnevu poletne šole, zato da bom z njim. Kajti že takoj, ko sva vstala, mi je dejal, da je mislil, da bova, tako kot sem mu obljubila, res hodila tudi na izlete in si bova zapela, čeprav se je tudi za prejšnji dan pohvalil, da so se imeli lepo. "Otroški vrtec" je namreč organiziral nekaj skupin otrok, eno od skupin pa sta imela tudi Jernej in Eva. Lepo so se zabavali, popoldne pa so se s kanujem vozili po Bohinjki.

Odšla sva torej k zdravniku v Bohinjsko Bistrico. Od mlade zdravnice sem pričakovala bolj osebni odnos, pa je hodila mimo naju, kot da naju ni.

bivanja v tem prostoru in se ji podredila. Red se je lahko ustvarjal samo

Opazila naju je šele, ko sva stopila v ordinacijo. Ne morem reči, da ni bila prijazna, pogrešala pa sem prav tisto, o čemer sem že pisala - da zdravniki niso navajeni niti naučeni človeško pristopiti k pacientu, kar gotovo pomeni že pol zdravlja. Mihec je dobil injekcijo in kmalu mu je bilo bolje. Sama pa sem občutila veliko olajšanje, saj je v meni šele tedaj začela popuščati napetost, ki se je prej niti nisem prav zavedala. Ko sem odpeljala Jerneja in Evo do vznožja Planinske gore, sem predlagala Mihi, naj on odloči, kaj bova počela. Usedla sva se na travnik nam Bohinjskim jezerom, med krave, ki so se tam pasle. Bilo je sončno in toplo in zdelo se mi je, da bi tam lahko ostala za vedno. Pogled na jezero je bil enkraten. Z Miho sva kar obsedela v sveži, zeleni travi in opazovala zmaje, ki so se spuščali na polje, levo od jezera. Prileteli so s Planinske gore in kot čudežni ptiči so se leskatali v dopoldanskem soncu. Ko sva že nameravala oditi, je Miha zagledal lovsko prežo na visoki smreki in želel jo je videti od blizu. Ko pa sva prišla do smreke, sva ugotovila, da pod njo tli ogenj. Pogledovala sva naokrog, da bi videla, s čim bi lahko ogenj pogasila, pa sva ugotovila, da je verjetno nekdo na preži kadil ter odvrzel vžigalice ali tleči ogorek. Če ne bi bilo naju, bi se ogenj gotovo razširil. Ker ni bilo drugega pri roki, sva z deskico in palico pobrala kravjake in jih zmetala na ogenj, pa še svežo praproto prek. Nato sva šla v najbližjo vas in povedala nekemu moškemu, češ naj pazijo, če bo gorelo, ker sva težko pogasila in vedno znova je začelo tleti. Mihi se je "fajn" zdelo, da sva naredila dobro delo, in vprašal me je, ali bo lahko popoldne na skupini povedal, kaj sva doživela. Predlagala sem mu, da se vrneva v tabor, vendar ni bil za to. Želel je, da bi bila cel dan skupaj zunaj. Odšla sva v Bohinjsko Bistrico in se odpravila proti muzeju. Ustavila sva se pri hiši neke starejše gospe in jo vprašala, kje je muzej. Ko nama je povedala, da je muzej zaprt, in ga nama pokazala od zunaj, svajo vprašala, ali je v Bohinjski Bistrici še kakšna znamenitost. Povedala je, da so tu tudi Zoisov grad in Zoisova ura pa lepa cerkev svetega Petra. Zoisov grad je spremenjen v gostišče. Tam sva popila coca colo in šla v cerkev. Res je čudovita in v njej sva našla nekakšen mir, ki sva ga tako zelo potrebovala.

Pomirjena in kar nekako lažja sva se vrnila v tabor. Pokosila sva in že se je začelo delo. V skupini dr. Mirana Možine in prof. Bernarda Stritih se nas je zbralo kar precej in presenečena sem bila, ko sem ugotovila, da skupina govori o mojih težavah. Presenetila me je razlika med občutki, ki so jih ob mojih težavah doživljali kolegi - od tega, da je nekdo doživel intenzivno sočustvovanje, do tega, da nekdo ni niti opazil, da je kaj narobe. Še sama sem povedala svoje občutke, pa tudi to, da sem presenečena, ker v skupini govorijo o tem, obenem pa se mi to dobro zdi, saj sem prej mislila, da sem v svoji bolečini osamljena. Ob tem mi je bilo kar nekam lažje. Začutila sem "bližino" svojih kolegov, kot jo verjetno občuti človek v skupini za

samopomoč. Saj pravzaprav nihče ne bi mogel narediti zame več, kot je naredil (morda bi lahko le pomagal pri porivanju avtomobila, kot je ugotovil Miran), pač pa sem do tod morala sama toliko narediti. Veliko pa mi je pomenilo, da so mojo stisko zaznali in jo občutili z mano (vsaj nekateri) ter me spodbudili k ukrepanju, ki ni bilo iracionalno (nisem "vrgla puške v koruzo" in odšla domov, v varno okrilje svoje družine, svojega moža, pač pa sem ukrepala tako, da sem lahko ostala na poletni šoli do konca). Miha je v skupini sedel ob meni, in ko sem končala s svojim govorom, me je vprašal, ali ne bom povedala, kaj sva doživela danes dopoldne. Dejala sem mu, naj pove on, vendar ni dobil spodbude od drugih, od vodje skupine, zato si ni upal. Bilo mu je žal, jaz pa sem mu obljubila, da bom ob priliki povedala vsem. Prof. Stritihu sem nato o tem pripovedovala od tabornem ognju in dejal je, da je škoda, ker mu nismo dali prilike, da bi povedal sam. Pomembno je, da zve, da sem mu o tem pripovedovala in da mu je žal ker ni povedal v skupini.

Jernej, ki se je z Evo vrnil s planinskega izleta malo pred večerjo pa je dejal, kako se mu zdi čudno, da na takšnem taboru nismo bolj povezani. Predstavljal si je, da se bosta lahko tudi onadva vključevala v naše delo, a si ni upal zraven, ker ga nihče od organizatorjev ni povabil. Ostati ob strani na taboru, ki "živi od samopomoči", pa ni prijeten občutek. Potolažila sem ga, češ da nas bo zbližal taborni ogenj zvečer, a tudi iz tega ni bilo nič. Bilo je sicer lepo opazovati ogenj, pridružili smo se tudi petju, povezalo pa nas ni niti to. Verjetno smo bili prevelika skupina, šotori niso bili pravilno postavljeni (po mojem bi morali biti v zaključenem krogu), tabor pa je trajal tudi prekratek čas, da bi med nami stekle prave interakcije. V redu pa se mi je zdelo, da sem tu srečala kolege, s katerimi se mesečno srečujemo na strokovnih sestankih voditeljev skupin za samopomoč starih, da sem sklenila nekaj novih znanstev in dobila več informacij o različnih oblikah skupinskega druženja v smislu samopomoči. Največ pa mi je pomenila lastna izkušnja, kako reagiraš, ko te skupina za samopomoč spodbudi, da nekaj storiš zase.